

WOJEWODA WIELKOPOLSKI

Poznań, 20 września 2021 r.

PS-II.431.4.3.2021.10

Pani Aleksandra Kropińska
p.o. Kierownika
Środowiskowego Domu
Samopomocy Caritas w Pile
ul. Kossaka 16
64 – 920 Piła

Zalecenia pokontrolne

Na podstawie art. 22 pkt 9 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1876 ze zm.) – zwanej dalej ustawą o pomocy społecznej – w dniach 10 i 13 sierpnia 2021 r. została przeprowadzona kontrola kompleksowa w Środowiskowym Domu Samopomocy Caritas w Pile, z siedzibą pod adresem: ul. Kossaka 16, 64 – 920 Piła wraz z filią przy ul. Orlej 29 w Pile, w dalszej części pisma określanym również jako ŚDS, prowadzonym przez Caritas Diecezji Koszalińsko – Kołobrzeskiej na zlecenie Powiatu Pilskiego, w zakresie realizacji zadania zleconego powiatowi, jakim jest prowadzenie i rozwój infrastruktury środowiskowego domu samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Kontrola dotyczyła okresu od 1 stycznia 2020 r. do dnia zakończenia kontroli oraz działań wcześniejszych, jeżeli miały one związek z przedmiotem kontroli.

Zakres kontroli obejmował w szczególności: organizację pracy, zgodność zatrudnienia pracowników środowiskowego domu samopomocy z wymaganymi kwalifikacjami, realizację usług świadczonych w Środowiskowym Domu samopomocy oraz dokumentację indywidualną uczestników.

Działalność Środowiskowego Domu Samopomocy Caritas w Pile w powyższym zakresie oceniono pozytywnie z nieprawidłowościami.

Ustalenia kontroli opisano szczegółowo w protokole kontroli, który został przez Panią podpisany bez zastrzeżeń.

W wyniku kontroli ustalono w szczególności, co następuje:

- Środowiskowy Dom Samopomocy Caritas w Pile jest ośrodkiem wsparcia pobytu dziennego, przeznaczony dla osób z zaburzeniami psychicznymi z terenu powiatu pilskiego i działa jako typ A dla 35 osób przewlekle psychicznie chorych w budynku przy ul. Kossaka 16 w Pile oraz jako typ D dla 15 osób ze spektrum autyzmu lub niepełnosprawnościami sprzężonymi w budynku przy ul. Orlej 29 w Pile, co jest zgodne z § 5 ust. 2 i 3 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2010 r. w sprawie środowiskowych

domów samopomocy (Dz. U. z 2020 r. poz. 249), zwanym dalej rozporządzeniem.

- Decyzje kierujące uczestników do ŚDS wydawane są przez Starostę Pileckiego za pośrednictwem Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Pile, co jest zgodne z § 7 ust. 5 rozporządzenia oraz art. 51b ust. 5 ustawy o pomocy społecznej.
- Domy są usytuowane w miejscu zapewniającym bezpieczeństwo i spokój uczestników zajęć, co jest zgodne z § 18 pkt. 1 rozporządzenia.
- Powierzchnia użytkowa przypadająca na jednego uczestnika w Domu typu A wynosi 11,03 m², w Domu typu D wynosi 15,26 m², co jest zgodne z § 18 pkt. 2 rozporządzenia
- Budynki, w których jest prowadzony ŚDS, są pozbawione barier architektonicznych, są wyposażone w udogodnienia umożliwiające funkcjonowanie osobom niepełnosprawnym (podjazd dla wózków inwalidzkich, winda, platforma dla wózków). W obu placówkach znajdują się pomieszczenia do prowadzenia działalności wspierającej, aktywizującej i rehabilitacyjnej, sala ogólna do spotkań uczestników, pokój poradnictwa psychologicznego, pracownia kulinarna z niezbędnym sprzętem i urządzeniami gospodarstwa domowego, jadalnia, łazienki wyposażone w natrysk lub wannę, co najmniej dwie toalety, osobno dla kobiet i mężczyzn, pokój wyciszeń. W Domu typu D pokój wyciszeń stanowi odrębne pomieszczenie. Domy wyposażone są w sprzęt do treningu samoobsługi i zaradności życiowej taki jak pralka automatyczna, żelazko, deska do prasowania, sprzęt komputerowy, muzyczny, co jest zgodne z § 18 pkt. 3, 4, 5 i 6 rozporządzenia.
- W celu dokumentowania świadczonych usług w Domu prowadzona jest dokumentacja zbiorcza taka jak: ewidencja uczestników, listy obecności uczestników, dzienniki dokumentujące pracę pracowni. Ewidencja uczestników i listy obecności zawierają dane, o których mowa w § 24 ust. 3 pkt 1. lit. a i b rozporządzenia.
- Wskaźnik zatrudnienia zespołu wspierająco – aktywizującego wynosi nie mniej niż 1 etat na 7 uczestników – dla Domu typu A, oraz nie mniej niż 1 etat na 3 uczestników – dla Domu typu D, przy aktualnej liczbie uczestników podczas kontroli (11 osób), co jest zgodne z § 12 ust. 1 pkt. 1 i 3 rozporządzenia.
- Usługi świadczone w Domu typu A i typu D obejmują treningi, poradnictwo i pomoc, zgodnie z § 14 rozporządzenia.
- Uczestnikom jest zapewniany gorący posiłek w postaci obiadu, przygotowywanego przez pracowników kuchni znajdującej się w tym samym budynku, co ŚDS, co jest zgodne z § 15 ust. 1 rozporządzenia.
- Placówka współpracuje z rodzicami i opiekunami oraz innymi instytucjami w celu zapewnienia integracji społecznej uczestników, co jest zgodne z § 21 pkt. 1 – 9 rozporządzenia.
- Pracownicy ŚDS Caritas w Pile posiadają co najmniej trzymiesięczne doświadczenie zawodowe w pracy z osobami z zaburzeniami psychicznymi, co jest zgodne z § 11 ust. 1 rozporządzenia.
- Pracownicy ŚDS Caritas w Pile, których zakres obowiązków obejmuje prowadzenie treningów umiejętności społecznych, posiadają odpowiednie przeszkolenie i doświadczenie, co jest zgodne z § 11 ust. 2 rozporządzenia.

Podczas postępowania kontrolnego stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- 1) Statut Środowiskowego Domu Samopomocy Caritas w Pile nie uwzględnia filii Domu typu D dla 15 osób – co jest niezgodne z § 4 ust. 1 pkt. 1 rozporządzenia.
- 2) W Regulaminie Organizacyjnym Środowiskowego Domu Samopomocy w Pile stosowane są zwroty niezgodne z aktualnymi zapisami w rozporządzeniu, godziny otwarcia ŚDS nie pokrywają się z godzinami, w których faktycznie pracuje Dom, widnieje adnotacja o maksymalnej liczbie osób przebywających jednocześnie w ŚDS (20 osób), która jest niezgodna z rzeczywistą liczbą uczestników (50 osób), natomiast podana struktura organizacyjna nie odzwierciedla faktycznego stanu rzeczy – co jest niezgodne z § 4 ust. 1 pkt. 2 rozporządzenia.
- 3) Dla Domy typu D nie został sporządzony program działalności – co jest niezgodne z § 4 ust. 1 pkt. 3 i ust. 3 rozporządzenia.
- 4) Kierownik ŚDS nie posiada zarówno trzyletniego stażu pracy w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej, jak i specjalizacji z zakresu organizacji pomocy społecznej – co jest niezgodne z art. 122 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej.
- 5) Kwalifikacje dwóch pracowników nie są zgodne z wymaganiami na zajmowanych stanowiskach, określonymi w rozporządzeniu Rady Ministrów w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych z dnia 15 maja 2018 r. (Dz. U. z 2018 r. poz. 936 ze zm.) – co jest niezgodne z § 10 ust. 1 i 3 rozporządzenia.
- 6) Przerwa pomiędzy poszczególnymi szkoleniami zorganizowanymi dla pracowników ŚDS wynosiła ponad 6 miesięcy – co jest niezgodne z § 23 ust. 1 rozporządzenia.
- 7) Zgodnie z Zarządzeniem nr 2 z dnia 15.01.2011 r. powołano jeden Zespół Wspierająco – Aktywizujący w Środowiskowym Domu Samopomocy Caritas w Pile, natomiast podczas kontroli odnotowano dwa funkcjonujące zespoły wspierająco – aktywizujące – każdy dla jednego typu Domu.
- 8) W protokołach spotkań błędnie używa się nazewnictwa zespołów wspierająco – aktywizujących – co jest niezgodne z § 2 pkt. 7 rozporządzenia.
- 9) Przy wszystkich indywidualnych planach postępowania wspierająco – aktywizującego (IPPWA) poddanych kontroli, odnotowano sytuację, w której zauważono brak zapoznania się i zgody uczestnika lub jego opiekuna na realizację planu – co jest niezgodne z § 13 ust. 1 rozporządzenia.
- 10) Z analizy przeprowadzonej dokumentacji wynika, że zebrania zespołu wspierająco – aktywizującego odbywały się codziennie, jednak ocena postępów realizacji IPPWA przez uczestnika obejmowała okres dłuższy niż 6 miesięcy i nie zawierała daty jej sporządzenia, dodatkowo w 6 przypadkach pod oceną podpisywał się tylko jeden członek ZWA, co jest niezgodne z § 13 ust. 2 pkt. 2 rozporządzenia.
- 11) U każdego uczestnika w dokumentacji indywidualnej poddanej kontroli stosowano druk o nazwie „Ocena postępów uczestnika w ramach programu wspierająco – rehabilitacyjnego”, zawierającego błędną nazwę IPPWA – co jest niezgodne z § 2 pkt. 1 rozporządzenia.
- 12) Przy indywidualnych planach postępowania wspierająco – aktywizującego:

- we wszystkich przypadkach odnotowano brak daty sporządzenia IPPWA,
  - w 2 przypadkach IPPWA został podpisany tylko przez 1 członka ZWA,
  - w 5 przypadkach IPPWA nie zawierał daty początkowej przy okresie jego realizacji.
- 13) Dzienniki dokumentujące pracę pracowników zespołu wspierająco-aktywizującego, w których odnotowuje się prowadzone zajęcia (dzienniki pracowni), nie zawierały wykazu uczestników biorących w nich udział oraz adnotacji i uwag o realizacji i aktywności poszczególnych uczestników, ważnych z punktu widzenia przebiegu indywidualnych planów postępowania wspierająco-aktywizującego, co jest niezgodne z § 24 ust. 3 pkt. 2 lit. a i e rozporządzenia.
- 14) W jednym przypadku na listach obecności za niesamodzielnego uczestnika podpisywał się jego opiekun prawny, co jest niezgodne z § 24 ust. 4 rozporządzenia.

Biorąc powyższe pod uwagę, wnoszę o wykonanie następujących zaleceń pokontrolnych:

- 1) Dokonanie aktualizacji Statutu Środowiskowego Domu Samopomocy Caritas w Pile z uwzględnieniem filii Domu typu D dla 15 osób – co będzie zgodne z § 4 ust. 1 pkt. 1 rozporządzenia.
- 2) Dostosowanie zapisów w Regulaminie Organizacyjnym Środowiskowego Domu Samopomocy w Pile w taki sposób, aby były zgodne z aktualnymi przepisami rozporządzenia oraz odzwierciedlały aktualny stan faktyczny i prawny, w szczególności pod względem godzin otwarcia ŚDS, maksymalnej liczby osób przebywających jednocześnie w ŚDS (50 osób) oraz struktury organizacyjnej – co będzie zgodne z § 4 ust. 1 pkt. 2 rozporządzenia.
- 3) Sporządzenie programu działalności dla Domy typu D – co będzie zgodne z § 4 ust. 1 pkt. 3 i ust. 3 rozporządzenia.
- 4) Spełnienie przez Kierownika ŚDS wymogu posiadania zarówno trzyletniego stażu pracy w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej, jak i specjalizacji z zakresu organizacji pomocy społecznej – co będzie zgodne z art. 122 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej.
- 5) Dostosowanie kwalifikacji dwóch pracowników do odpowiednich stanowisk, zgodnych z wymaganiami określonymi w rozporządzeniu Rady Ministrów w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych z dnia 15 maja 2018 r. – co będzie zgodne z § 10 ust. 1 i 3 rozporządzenia.
- 6) Organizowanie szkoleń dla pracowników ŚDS przez Kierownika ŚDS lub upoważnioną przez niego osobę co najmniej raz na 6 miesięcy – co będzie zgodne z § 23 ust. 1 rozporządzenia.
- 7) Aktualizację Zarządzenia nr 2 z dnia 15.01.2011 r. w zakresie powołania dwóch Zespołów Wspierająco – Aktywizujących w Środowiskowym Domu Samopomocy Caritas w Pile, dla każdego typu Domu, zgodnie ze stwierdzonym stanem faktycznym.

- 8) Stosowanie w protokołach spotkań prawidłowego nazewnictwa zespołów wspierająco – aktywizujących – co będzie zgodne z § 2 pkt. 7.
- 9) Realizowanie indywidualnych planów postępowania wspierająco – aktywizującego przy zapoznaniu i zgodzie uczestnika lub jego opiekuna na realizację planu – co będzie zgodne z § 13 ust. 1 rozporządzenia.
- 10) Dokonywanie oceny postępów realizacji indywidualnego planu postępowania wspierająco – aktywizującego przez uczestnika co najmniej raz na 6 miesięcy, wpisywanie daty sporządzenia oceny oraz podpisywanie oceny przez wszystkich członków zespołu wspierająco – co będzie zgodne z § 13 ust. 2 pkt. 2 rozporządzenia.
- 11) Dostosowanie nazwy druku „Ocena postępów uczestnika w ramach programu wspierająco – rehabilitacyjnego” do obowiązującego nazewnictwa – co będzie zgodne z § 2 pkt. 1 rozporządzenia.
- 12) Wpisywanie daty początkowej przy okresie realizacji indywidualnego planu postępowania wspierająco – aktywizującego, sporządzanie daty IPPWA oraz zawieranie przy nim podpisów wszystkich członków ZWA.
- 13) Dokonywanie w dziennikach dokumentujących pracę pracowników zespołu wspierająco-aktywizującego, w których odnotowuje się prowadzone zajęcia w danym roku lub dłuższym przedziale czasu, wpisów imion i nazwisk uczestników zajęć oraz zapisów dotyczących aktywności i sposobu realizacji zaplanowanych działań dla poszczególnych uczestników zajęć, co będzie zgodne z § 24 ust. 3 pkt. 2 lit. a i e rozporządzenia.
- 14) Upoważnienie pracownika ŚDS do potwierdzania swoim podpisem obecności uczestnika, w przypadku gdy dany uczestnik nie może podpisać się samodzielnie na liście obecności, co będzie zgodne z § 24 ust. 4 rozporządzenia.

Jednocześnie informuję, że zgodnie z art. 128 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej ma Pani prawo, w terminie 7 dni od dnia otrzymania niniejszych zaleceń pokontrolnych, zgłosić do nich zastrzeżenia.

Ponadto, zgodnie z art. 130 ust. 1 cytowanej ustawy, kto nie realizuje zaleceń pokontrolnych podlega karze pieniężnej w wysokości od 500 do 12.000 zł.

Pisemnej informacji o realizacji zaleceń pokontrolnych oczekuję od Pani w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszych zaleceń.

z up. Wojewody Wielkopolskiego
(-)
Łukasz Krysztofiak
Dyrektor
Wydziału Polityki Społecznej

Do wiadomości:

1. Pan Eligiusz Komarowski
Starosta Piłski
al. Niepodległości 33/35
64-920 Piła